

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi TR Dizinde Taranan Çeviribilim Araştırmalarının İncelenmesi

DR. SEVGİ ÇALIŞIR ZENCİ*

Öz

Bu çalışmada, Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) TR dizinde taranan çeviribilim ile ilgili bilimsel dergilerde yayımlanan çalışmalar yıl, konu alanı, kurum, belge türü, yayımlandığı dergi, yazar, dil ve atıf bakımından incelenmiş ve erişime açık olan çalışmalarda kullanılan anahtar sözcükler tespit edilmiştir. Çalışmanın veri tabanını, ULAKBİM TR dizinde “çeviribilim” anahtar sözcüğüyle taranan 212 çalışma oluşturmaktadır. Taranan çalışmalar yılı, konu alanına, kuruma, belge türüne, dergiye, yazara, dile ve atıf durumlarına göre tablolastırılarak sunulmuştur. Çalışma, çeviribilim alanındaki araştırmacılara konu ve dergi seçiminde fikir sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar sözcükler: Çeviribilim, ULAKBİM TR, Dizin, Bilimsel Yayın

THE EXAMINATION OF TRANSLATION STUDIES INDEXED IN NATIONAL ACADEMIC NETWORK AND INFORMATION CENTER TR INDEX

Abstract

In this study, the studies published in the scientific journals, related to translation studies indexed in National Academic Network and Information Center (ULAKBİM) TR Index were examined in terms of year, subject area, institution, document type, journal, author, language and citation and also the keywords used in the studies that are open to access were determined. The database of the study consists of 212 studies indexed in the ULAKBİM TR with the keyword “translation studies”. The indexed studies were presented in the tables according to the year, subject area, institution, document type, journal, author, language and citation status. The study aims to present researchers in the field of translation studies an idea about the selection of topic and journal.

Keywords: Translation Studies, ULAKBİM TR, Index, Scientific Publication

GİRİŞ

Son zamanlarda bilimsel yayınlara ulaşımı kolaylaştıran hem uluslararası hem de ulusal dizinler aracılığıyla dergilerin, araştırmaların incelendiği pek çok çalışma görülmektedir. Erdem, Gün, Şengül ve Özkan (2015) çalışmalarında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanyazında çalışılmış bilimsel makalelerde geçen anahtar sözcüklerin kullanım sıklığını ortaya koymayı amaçlamışlardır. Bu doğrultuda alan yazınında hangi konulara

* Anadolu Üniversitesi, sevgicalisir@anadolu.edu.tr, orcid.org/0000-0002-7942-5452

Gönderim tarihi: 08.01.2020

Kabul tarihi:25.03.2020

yoğunlaştığını belirlemeye çalışmışlardır. Çalışmanın örnekleme 2000-2014 yılları arasında 56 ulusal ve uluslararası dergide yayımlanmış 160 bilimsel makaleden oluşmaktadır. Tekin-Dede (2018) "Matematik Eğitimi Alanındaki Ortaklaşa Argümantasyon Çalışmalarının İncelenmesi" adlı araştırmanın kapsamında SSCI, ERIC, Australian Education Index ve British Education Index adlı dizinlerde taranan dergilerde yayımlanan makaleler, ICME, PME, PME-NA, CERME ve MERGA gibi kongre ve konferanslarda sunulmuş ve tam metnine ulaşılan bildirimler ile matematik eğitimi alanına ilişkin uluslararası kitap bölümleri incelenmiştir. Alemdağ (2018) ULAKBİM TR dizinde ve TÜBİTAK ULAKBİM'in DergiPark hizmetinde taranan spor bilimleri ile ilgili bilimsel dergilerde, son 5 yılda yayımlanan makalelerin, yıllara ve alanlara göre dağılımını incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda, ULAKBİM TR Dizin ve DergiPark bünyesindeki spor bilimleri alanıyla ilgili 27 bilimsel dergi incelenmiştir. Doğan, Anwar ve Al (2018) tarafından yapılan çalışmanın veri setini 2005-2015 yılları arasında WoS'a girip çıkmış Türkiye adresli dergiler oluşturmuştur. Çöpgeven ve Fırat (2019) tarafından yapılan araştırmanın amacı, 2007-2019 yılları arasında uzaktan eğitimde algoritma kullanımını çalışan dergi makalelerini sistematik alanyazın taraması ile incelemek ve hangi algoritmaların uzaktan eğitimde ne amaçla kullanıldığını ortaya çıkarmaktır. Araştırma sistematik alanyazın taraması olarak desenlenmiştir. Şeref ve Karagöz (2019), Mevlâna Celâleddin Rumî ile ilgili akademik yayınları bibliyometrik göstergeler açısından incelemişlerdir. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Çalışmanın verileri, Elsevier Scopus bibliyometrik veri tabanı aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada veriler bibliyometrik analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Gökçen ve Arslan (2019) WoS tarafından taranan bilimsel dergilerde Türkçe eğitimi alanında yapılan yayımlanmış çalışmaları incelemişlerdir.

Alanyazında spor, eğitim, dil, matematik gibi alanlarda yayımlanan genel çalışmalara rastlanmasına rağmen çeviribilim alanına yönelik yalnızca Aslan (2014) tarafından yapılan "Türkiye'de Akademik Açık Erişim Dergi Yayıncılığı ve Çeviribilim Alanındaki Açık Erişim Dergiler" adlı çalışmaya rastlanmıştır. Söz konusu çalışmada ulusal ve uluslararası açık erişim veritabanları incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Çalışmada hem dergi hem makale sayısı açısından Türkiye'de ve dünyada hızlı bir ilerlemenin olduğu, Türkiye'deki dergi sayısının arttığı, ancak makale sayısında geride olduğu sonucuna varılmıştır. Aslan (2014) dergi sayısının artmasının yanı sıra yayın sayısının da buna paralel olarak artması gerektiğini belirtmiştir.

Uluslararası dizinlerin yanı sıra ulusal dizinlerde taranan dergilerde çalışma yayımlamak akademik açıdan oldukça önemlidir. Bu çalışmada ULAKBİM TR Dizinde taranan çalışmalar incelenmiştir. TÜBİTAK ULAKBİM, Türkiye'deki bilimsel bilgiyi yansıtacak ürünler ortaya koymakta ve geliştirmektedir. Araştırmacıların ulusal ve bilimsel içeriğe elektronik ortamda erişimlerini sağlamak amacıyla uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilen TR Dizin, ULAKBİM tarafından yapılan çalışmaların arasında önemli bir yere sahiptir. TÜBİTAK ULAKBİM tarafından geliştirilen TR Dizin, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler alanlarında makaleler içeren bibliyografik / tam metin bir veri tabanıdır. Türkiye adresli bilimsel dergilerin uluslararası standartlara uygun hâle getirilmesi ve bu dergilerdeki içeriğe erişimin sağlanmasını amaçlamaktadır. Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler temel konularında, Diş Hekimliği, Eczacılık,

Mühendislik, Temel Bilimler, Sağlık Bilimleri, Veterinerlik, Sosyal ve Beşeri Bilimler alt konu alanlarında dergilerden oluşmaktadır. TR Dizin, 2000 yılı Ağustos ayından itibaren web sayfası üzerinden taranabilmektedir. Dizinde yer alan dergilerin makalelerine ait bibliyografik bilgilerin (makale adı, yazar, öz vs.) yanı sıra, makale tam metinlerine de erişilebilmektedir. Dergiler, her yıla ait ilk sayının TR Dizin'e iletilmesi sonrasında dergilerin geçmişi değerlendirilerek listeye eklenmektedir (Ayrıntılı bilgi için bkz. <https://trdizin.gov.tr>).

Bu çalışmanın amacı, ULAKBİM TR dizinde taranan çeviribilim ile ilgili bilimsel dergilerde yayımlanan çalışmaları yıl, konu alanı, kurum, belge türü, yayımlandığı dergi, yazar, dil ve atıf bakımından incelemek ve erişime açık olan araştırmalarda en fazla kullanılan anahtar sözcükleri tespit etmektir. Çalışmanın çeviribilim alanında araştırma yapacak olan araştırmacılara fikir vererek katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

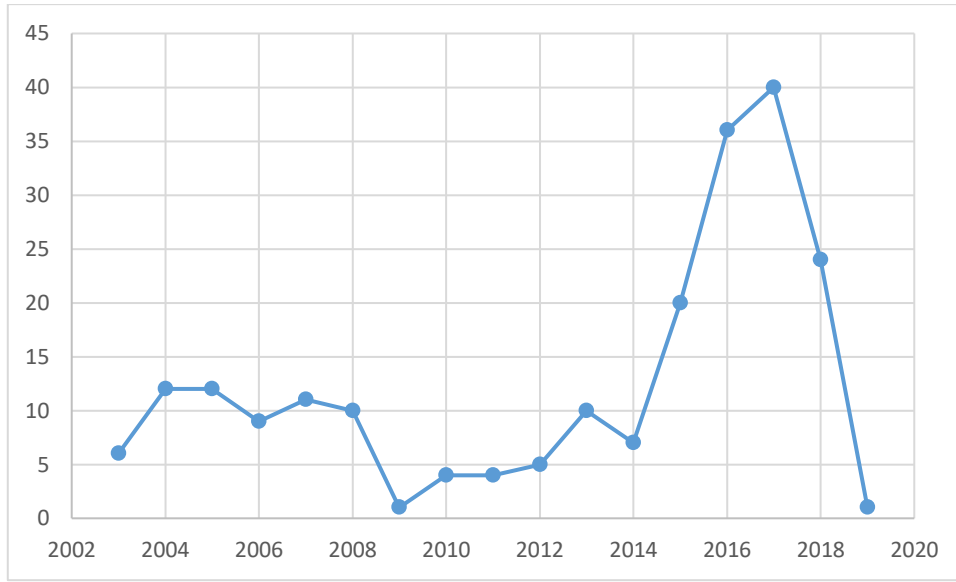
Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

2 Ocak 2020 tarihinde ULAKBİM TR dizinde "çeviribilim" anahtar sözcüğü kullanılarak yapılan tarama sonucunda toplam 212 çalışmaya ulaşılmıştır. TR Dizin haftalık olarak güncellenmekte ve her hafta yaklaşık 500 makale eklenmektedir. Çalışma ULAKBİM TR dizin kapsamında sınırlandırılmıştır. Çeviribilim alanında uzun yıllar hizmet vermiş ancak son yıllarda faaliyetlerini durdurmuş olan dergiler dizinde yer almadığı için söz konusu dergiler taranamamıştır. Taramada tüm alanlar seçilmiş, yıl bakımından herhangi bir sınırlandırma yapılmamıştır. Ulaşılan çalışmalar yıla, konu alanına, kuruma, belge türüne, yayımlandığı dergiye, yazara, dile ve en fazla atıf alma durumuna göre sınıflandırılmış ve dağılımları şekil ve tablolar hâlinde sunulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde öncelikle çeviribilim alanındaki araştırmaların yıllara göre dağılımı ardından sırasıyla konu alanına, kuruma, belge türüne, yayımlandığı dergiye, yazara, dile ve en fazla atıf alma durumuna göre dağılımları sunulmuştur. Son olarak erişim durumu açık olan araştırmalarda geçen anahtar sözcüklerin dağılımı sunulmuştur.

Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1. ULAKBİM TR Dizinine göre çeviribilim alanındaki çalışmaların yıllara göre dağılımı

Çalışmada herhangi bir yıl sınırlaması yapılmamıştır. Şekil 1’de çeviribilim alanındaki çalışmaların yıllara göre dağılımları sunulmuştur: 2003 (6), 2004 ve 2005 (12), 2006 (9), 2007 (11), 2008 ve 2013 (10), 2009 ve 2019 (1), 2010 ve 2011 (4), 2012 (5), 2014 (7), 2015 (20), 2016 (36), 2017 (40), 2018 (24). Ayrıca içindeki sayılar yayın sayılarını göstermektedir. Buna göre en fazla yayın yapılan yılın 2017 (40) en az yayın yapılan yılın ise 2009 ve 2019 (1) olduğu dikkat çekmektedir. 2019 yılına ait bazı çalışmaların veri tabanına giriş işlemlerinin devam etmesinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Şekil 1’e göre, çeviribilim araştırmalarının en verimli olduğu dönemin 2015-2018 yılları arası olduğu anlaşılmaktadır. 2009-2012 yılları arasında yayın sayısında bir düşme görülmektedir.

Çalışmaların Konu Alanına Göre Dağılımı

Tablo 1. Çeviribilim alanındaki araştırmaların konu alanına göre dağılımı

Konu alanı	Yayın sayısı
Dil ve dilbilim	141
Tarih	19
Edebiyat; Antropoloji	9
Eğitim ve Eğitim araştırmaları	6
Beşeri bilimler	5
Kültürel çalışmalar; Sanat	3
Aile Çalışmaları; Arkeoloji; Asya Çalışmaları; Bilgi, Belge Yönetimi Çevre Çalışmaları; Davranış Bilimleri; Din Bilimi; Edebi Teori ve Eleştiri; Eğitim, Özel; Etik; Etnik Çalışmalar; Felsefe; Film, Radyo, Televizyon; Halkla İlişkiler; Bilim Felsefesi ve Tarihi; Coğrafya; Folklor; Hukuk; İşletme;	2

Kamu Yönetimi; Kentsel Çalışmalar; Müzik; Nüfus İstatistikleri Bilimi; Ortaçağ ve Rönesans Çalışmaları; Psikoloji; Siyasi Bilimler; Sosyal Çalışma; Sosyoloji; Uluslararası İlişkiler	
Mantık; Kadın Araştırmaları; Otelcilik, Konaklama, Spor ve Turizm; Tiyatro	1

Tarama sonucunda toplam 41 konu alanı tespit edilmiştir. Tablo 1'e göre, çeviribilim alanındaki araştırmalarda ilk sırayı 141 yayın ile dil ve dilbilim konu alanının aldığı görülmektedir. Bunu çok büyük bir farkla Tarih izlemektedir. Üçüncü sırada Edebiyat ve Antropoloji takip etmektedir. Dil ve dilbilim konu alanının ilk sırada yer almasının nedeni Aslan (2014)'ın da belirttiği gibi çeviribilime ayrı bir bilim olarak yer verilmemesi ve dilbilim alanında dizinlenmesidir.

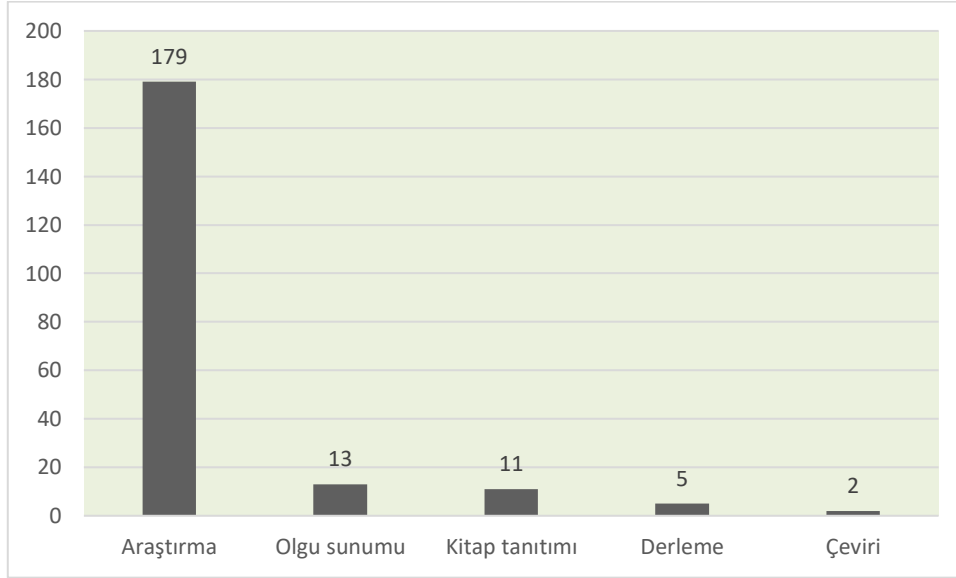
Çalışmaların Kurumlara Göre Dağılımı

Tablo 2. Çeviribilim alanındaki araştırmaların kurumlara göre dağılımı

Kurum adı	Yayın sayısı
Hacettepe Üniversitesi	42
Yıldız Teknik Üniversitesi	20
Diğer	18
İstanbul Üniversitesi	13
Sakarya Üniversitesi	12
İzmir Ekonomi Üniversitesi	11
Marmara Üniversitesi	10
Mersin Üniversitesi	9
Boğaziçi Üniversitesi; Trakya Üniversitesi; Dokuz Eylül Üniversitesi	8
Atılım Üniversitesi; Gazi Üniversitesi; İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi; İstanbul Okan Üniversitesi; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	5
Yaşar Üniversitesi; Yozgat Bozok Üniversitesi	3
Anadolu Üniversitesi; Ankara Üniversitesi; Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi; Ege Üniversitesi; Eskişehir Osmangazi Üniversitesi; İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi; Kırıkkale Üniversitesi; Kırklareli Üniversitesi	2
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi; Akdeniz Üniversitesi; Aydın Adnan Menderes Üniversitesi; Bartın Üniversitesi; Batman Üniversitesi; Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi; Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi; İstanbul Gelişim Üniversitesi; İstanbul Şehir Üniversitesi; Kadir Has Üniversitesi; Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi; Ondokuz Mayıs Üniversitesi; Orta Doğu Teknik Üniversitesi; Sabancı Üniversitesi; Ufuk Üniversitesi; Yeditepe Üniversitesi; Yeni Yüzyıl Üniversitesi	1

Tarama sonuçlarına göre toplam 43 kurum tespit edilmiştir. Çeviribilim alanındaki araştırmaların kurumlara göre dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur. Bu dağılımda ilk sırayı 42 yayın ile Hacettepe Üniversitesi almaktadır. İkinci sırada 20 yayın ile Yıldız Teknik Üniversitesi, ardından İstanbul Üniversitesi yer almaktadır. Araştırmacılar arasında bazılarında (18) kurum bilgisi yer almadığı için tabloda “Diğer” şeklinde görülmektedir. Tablolardaki sayılar her bir kurumun yaptığı yayın sayısını göstermektedir.

Çalışmaların Belge Türüne Göre Dağılımı

Şekil 2. Çeviribilim alanındaki çalışmaların belge türüne göre dağılımı

Çeviribilim alanındaki çalışmalarda toplam 5 belge türü tespit edilmiştir. Buna göre birinci sırayı 179 yayın ile araştırma makaleleri oluşturmaktadır. İkinci sırada 13 yayın ile olgu sunumları, üçüncü sırada ise 11 yayın ile kitap tanıtımı yer almaktadır. Derleme türünde 5, çeviri türünde ise 2 çalışma bulunmaktadır.

Çalışmaların Yayımlandığı Dergiye Göre Dağılımı

Tablo 3. Çeviribilim alanındaki araştırmaların dergilere göre dağılımı

Dergi adı	Yayın sayısı
<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	125
<i>Turkish Studies (Elektronik)</i>	22
<i>Tarih Okulu Dergisi</i>	9
<i>DİYALOG. Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik</i>	7
<i>Folklor/Edebiyat</i>	5
<i>Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i>	4
<i>Akademik İncelemeler Dergisi; Dil Dergisi</i>	3
<i>Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi; Dilbilim Araştırmaları Dergisi; Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi;</i>	2

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi; Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi; Türkiyat Araştırmaları Dergisi

Akademik Araştırmalar Dergisi; Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi; Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi; Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi; Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; EKEV Akademi Dergisi; Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (elektronik); Frankofoni; Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi; International Journal of Social Inquiry; Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi; Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi; Osmanlı Araştırmaları; Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; Tarih Dergisi; Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi; Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Tablo 3'e göre, çeviribilim alanındaki araştırmaların dergilere göre dağılımında ilk sırayı 125 yayın ile *Çeviribilim ve Uygulamaları* dergisi almaktadır. İkinci sırada 22 yayın ile *Turkish Studies* (Elektronik) dergisi yer almaktadır. Tabloda 34 farklı dergi yer almaktadır.

Çalışmaların Yazarlara Göre Dağılımı

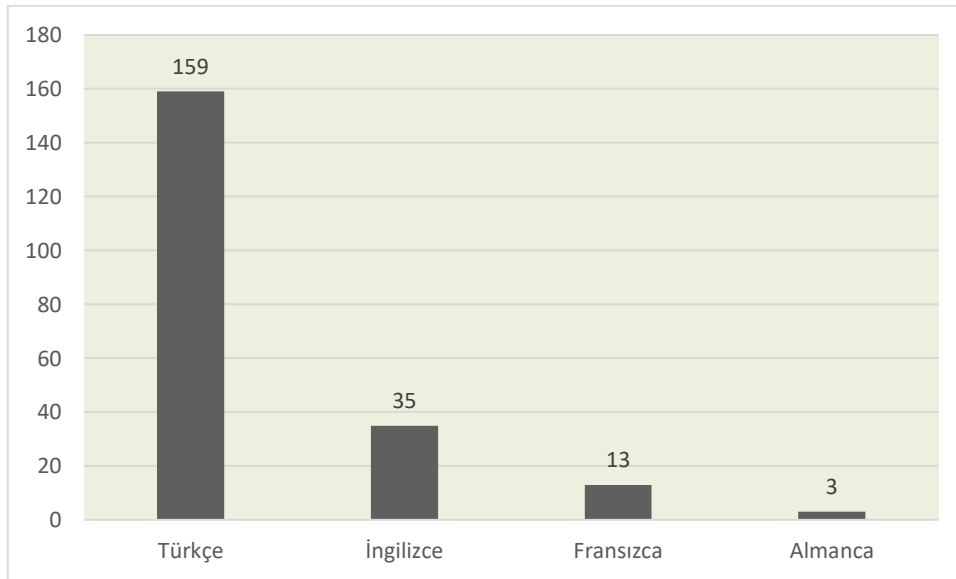
Tablo 4. Çeviribilim alanındaki araştırmaların yazarlara göre dağılımı

Yazar adı	Yayın sayısı
Asalet ERTEN	7
Hüseyin ERSOY	6
Ayşe Banu KARADAĞ; Şaban KÖKTÜRK	5
Ertuğrul EFEÖĞLU; Mehmet Cem ODACIOĞLU	4
Ayfer ALTAY; Aymil DOĞAN; Mehmet ERGUVAN; Mine YAZICI; Rahman AKALIN; Emine BOGENÇ DEMİREL	3
A. Deniz BOZER; Alev BULUT; Ayşe Şirin OKYAYUZ; Cem ODACIOĞLU; Ceyda ÖZMEN; Cihan ALAN; Deniz KURMEL; Derya DUMAN; Derya OĞUZ; Didem TUNA; Duygu SEYMEN; Ebru DİRİKER; Evren BARUT; Füsun ATASEVEN; Giray FİDAN; Gülfidan AYTAŞ; Hans J. VERMEER; Hilal ERKAZANCI DURMUŞ; Mehmet ŞAHİN; Meltem ÇELİKTAŞ; Merve AVŞAROĞLU; Nazik GÖKTAŞ; Neslihan YETKİNER KANSU; Nihal YETKİN KARAKOÇ; Nurhan BAŞ; Oğuz BAYKARA; Selim YILMAZ; Sündüz ÖZTÜRK KASAR; Ümmügülsüm ALBİZ TELCİ; Volga YILMAZ GÜMÜŞ; Yeşim DİNÇKAN SÖNMEZ; Yeşim SÖNMEZ DİNÇKAN; Zeynep GÖRGÜLER	2
A Nursen DURDAĞI; Alper KUMCU; Arev BABAHAN; Arife ERAY; Arslan ÖZCAN; Arzu MERİÇ; Aslı ARABOĞLU; Aslı POLAT; Aslı Selcen	1

ASLAN; Aşkın ÇOKÖVÜN TURUNÇ; Ataol BEHRAMOĞLU; Ayalp Talun İNCE; Aykut HALDAN; Ayşe ECE; Ayşegül ANGI; Ayşegül UYSAL GLİNIECKİ; Ayşenaz POSTACIOĞLU CENGİZ; Aytakin KESKİN; Banu KARADAĞ; Berrin AKSOY; Burcu TÜRKMEN; Burçak FAKIOĞLU YAKICI; Büşra YAMAN; Celal POSTACI; Cemal DEMİRCİOĞLU; Charles Rennie MACKINTOSH; Charles SABATOS; Dilber ZEYTİNKAYA; Dilek TURAN; Dolunay KUMLU; Duygu DALASLAN; Duygu TEKGÜL; Elif ERTAN; Elif KERÇ; Elvin ABBASBEYLİ; Emine ÖZTÜRK; Emra DURUKAN; Ensa FİLAZİ; Erdiñ ASLAN; Eshâbil BOZKURT; Esra Nur ACAR; Esra ÖZKAYA; F. Jale Gül ÇORUK; Fadime ÇOBAN; Fatma AKSOY ŞARKIŞ; Foued LAROUSSI; Gökçen HASTÜRKOĞLU; Göksenin ABDAL; Medine SİVRİ; Muazzez USLU; Özlem BERK; Müge IŞIKLAR KOÇAK; Jasmin Esin DURANER

Tabloda toplam 97 yazar yer almaktadır. Asalet Erten 7 yayın ile bu alanda en çok yayın yapan yazardır. İkinci sırada 6 yayın ile Hüseyin Ersoy, üçüncü sırada ise Ayşe Banu Karadağ ile Şaban Köktürk (5) yer almaktadır.

Çalışmaların Yayın Diline Göre Dağılımı

Şekil 3. Çeviribilim alanındaki araştırmaların dillere göre dağılımı

Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca olmak üzere toplam 4 dil tespit edilmiştir. Şekil 3'te en fazla yayın yapılan dilin Türkçe (159) olduğu görülmektedir.

Çalışmaların Atıf Alma Durumuna Göre Dağılımları

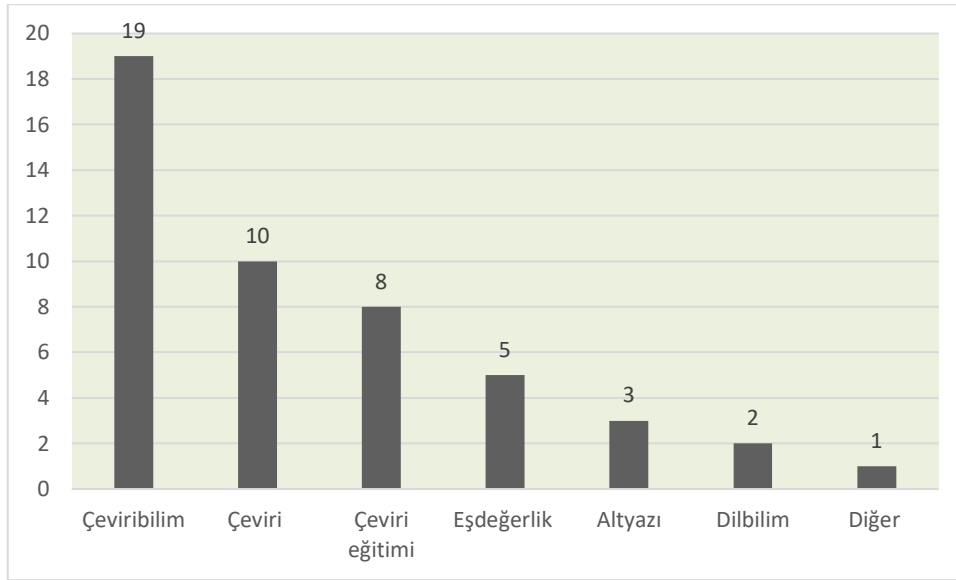
Tablo 5. Çeviribilim alanındaki araştırmalarda atıf alan çalışmalar

Başlık	Yazar	Kaynak	Yıl	Atıf
Yaşam, Yazın ve Yazın Çevirisi İçin Gösterge Okuma	Sündüz ÖZTÜRK KASAR, Didem TUNA	<i>Frankofoni</i>	2015	6
Altyazı Çevirisi (A. Şirin Okyayuz'un kitabı)	Yeşim SÖNMEZ DİNÇKAN	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2016	4
Mevlana Çevirilerinde Sembollerin Önemi: Ney ve Gel Örneğinde Mesnevinin Evrensel Hoşgörü Çağrısı	Muharrem TOSUN, Şule ERDOĞDU	<i>Akademik İncelemeler Dergisi</i>	2013	2
Terimbilim ve Çeviri Çalışmalarında Farklı Yönelimler	Aşkın ÇOKÖVÜN TURUNÇ	<i>Turkish Studies (Elektronik)</i>	2013	2
Yazınsal Çeviride Biçem Aktarımı Sorunu	Ayalp Talun İNCE	<i>Folklor/Edebiyat</i>	2011	2
La Notion du Sens Dans la Theorie Interpretative et Dans L'Approche Communicative: Ses Reflets Sur "La Traduction Pedagogique"	Suna AĞILDERE TİMUR	<i>Dil Dergisi</i>	2004	1
Andaç Çeviride Görsel Malzemenin Edimbilimsel ve Metindilbilimsel Çözümlemesi	Aymil DOĞAN	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2008	1
Venutian Scale in the Realm of Subtitling in Turkey A Comparative Analysis of the Fansubs and the Official Subtitles of	Mehmet ERGUVAN	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2016	1
Community Interpreting in Turkey	Şehnaz GÜRÇAĞLAR TAHİR, Ebru DİRİKER	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2004	1
Technology in Translator Training: The Case of Turkey	Mehmet ŞAHİN	<i>Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i>	2013	1
Teknolojik Gelişmelerin Çevirmen ve Çeviri Mesleği Açısından Olumlu ve	Hüseyin ERSOY, İbrahim BALKUL	<i>Akademik İncelemeler Dergisi</i>	2012	1

Olumsuz Etkileri: Çeviri Alanında Yeni Yaklaşımlar				
"Kültür" ve "İdeoloji" Kavramlarına Çeviribilim Bağlamında Farklı Bir Yaklaşım	Banu KARADAĞ	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2004	1
Fransa'da Yazınsal Çeviri Yaklaşımları (Bir Tarihçelendirme Denemesi)	Nazik GÖKTAŞ	<i>Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi</i>	2005	1
Çeviribilim ve Dilbilim Bağlamında Türkiye'de Sesli Betimlemenin Yeri ve Önemi	Nilgün POLAT TANIŞ	<i>Dilbilim Araştırmaları Dergisi</i>	2009	1
Yorumlayıcı Çeviri Kuramından Çeviri Eğitimine: Yorumlayıcı Çeviri Yöntemi	Nazik GÖKTAŞ	<i>DİYALOG. Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik</i>	2014	1
Doğrudan Çeviri Yöntemleri ve Reddetme Söz Edimi Uygunlaştırıcıları	Yusuf POLAT	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2015	1
Türkiye'de Serbest Çevirmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar, Bu Sorunların Etkileri ve Öneriler	Hüseyin ERSOY, Mehmet Cem ODACIOĞLU	<i>Turkish Studies (Elektronik)</i>	2014	1
Pour une étude Comparative des Champs Lexicaux dans les deux Traductions en Turc de Turquie des Inscriptions d'Orkhon	Ertuğrul EFEOĞLU	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2008	1
La Traduction Audiovisuelle et ses Connotations Sociales en Turquie	Emine DEMİREL, Fusun ATASEVEN	<i>Çeviribilim ve Uygulamaları</i>	2006	1
Türkiyede Akademik Açık Erişim Dergi Yayıncılığı ve Çeviribilim Alanındaki Açık Erişim Dergiler	Erdoğan ASLAN	<i>DİYALOG. Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik</i>	2014	1

Tablo 5'te atıf alan çalışmalara yer verilmiştir. Toplam 20 çalışma atıf almıştır. İlk sırada 6 atıf ile Sündüz ÖZTÜRK KASAR ve Didem TUNA tarafından 2015 yılında *Frankofoni* dergisinde yayımlanan "Yaşam, Yazın Ve Yazın Çevirisi İçin Gösterge Okuma" adlı çalışma yer almaktadır.

Çalışmalardaki Anahtar Sözcüklerin Dağılımı

Şekil 4. Çeviribilim alanındaki araştırmaların anahtar sözcüklerine göre dağılımı

İncelenen 212 çalışmadan 147'sinin erişim durumu kapalı, 65'i ise erişime açıktır. 4 çalışmada (2 makale, 2 kitap tanıtımı) anahtar sözcükler olmadığı için 61 araştırmada geçen 650 anahtar sözcük incelenmiştir. Çeviribilim alanında en sık kullanılan anahtar sözcükler Şekil 4'te gösterilmiştir. Buna göre ilk üç sırada çeviribilim, çeviri ve çeviri eğitimi yer almaktadır. Şekil 4'e göre çeviribilim (19), çeviri (10), çeviri eğitimi (8), eşdeğerlik (5), görsel -işitsel çeviri, Fransızca, özdönüşüm, yabancılaştırma, yerelleştirme, altyazı (3), dilbilim, yazınsal çeviri, kültür, Çeviri Kuramı, senkron, söylem çözümlemesi, çeviri sorunları, yerilleştirme, "Skopos" Kuramı, çevirmen eğitimi, roman, yazın çevirisi, çeviri yaklaşımları, çeviri mesleği, çeviri mesleği sorunları, çevirmen (2) anahtar sözcükleri çeviribilim alanındaki araştırmalarda en fazla kullanılan sözcüklerdir. Diğer başlığında ise çeviri türleri (diplomatik çeviri), eser adları (Çalığışu), yazar adları (Yaşar Kemal), devlet adları (Osmanlı İmparatorluğu), dil adları (Türkçe), çeviribilim kuramları (Yorumlayıcı Çeviri Kuramı), çeviri metinler (Kafka çevirileri) çevirmenle ilişkili (çevirmenin kılıcı rolü) gibi alt başlıklar oluşturulan anahtar sözcükler birer kez geçmektedir.

SONUÇ

ULAKBİM TR dizinde taranan çeviribilim ile ilgili yayımlanan çalışmalar yıl, konu alanı, kurum, belge türü, dergi, yazar, dil, atıf ve anahtar sözcükler açısından incelenmiş ve şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Çeviribilim alanındaki araştırmalarda en fazla yayının yapıldığı yıl 2017, en az yayının yapıldığı yıl ise 2009'dur. Son yıllarda çeviribilime olan ilginin arttığı söylenebilir. Çalışmada 2019'da bir yayına ulaşılmıştır. Bu durumun 2018 ve 2019 yıllarına ait veri girişinin hâlen devam etmesinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

2. Çeviribilim alanındaki araştırmalarda "dil ve dilbilim" konu alanı birinci sıradadır. Günümüzde gerek devlet üniversitelerinde gerekse vakıf üniversitelerinde yabancı dil seçenekleri

ile faaliyet gösteren çeviri bölümleri bulunmaktadır. Çeviribilim her ne kadar bağımsız bir disiplin olmasına rağmen, çeviribilimin dil eğitimi, dilbilim ve edebiyat alanlarının etkisinde kaldığı söylenebilir.

3. Çeviribilim alanındaki araştırmaların kurumlara göre dağılımında ilk sırada “Hacettepe Üniversitesi” yer almıştır. Türkiye’de çeviri eğitimi akademik anlamda 1980’li yılların ortasında Hacettepe ve Boğaziçi üniversitelerinde İngilizce mütercim-tercümanlık bölümlerinin açılmasıyla başlamıştır. Hacettepe Üniversitesinin ilk sırada yer alması olağan bir durumdur.

4. Çeviribilim alanındaki araştırmalarda belge türüne göre birinci sırayı 179 yayın ile “araştırma makaleleri” oluşturmuştur. Araştırmacıların diğer belge türlerine göre özgün makale yazma ihtiyaçlarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

5. “Çeviribilim ve Uygulamaları” dergisi, çeviribilim alanındaki araştırmaların en fazla yayımlandığı dergidir. *Çeviribilim ve Uygulamaları* dergisi Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümünün yayın organı olup hakemli ve akademik bir dergidir. Türkiye’de çeviribilim alanında yayın hayatını sürdüren sayılı yayından biri olan *Çeviribilim ve Uygulamaları* dergisi yirmi beş yıldır hizmet vermektedir. Bunun doğal sonucu olarak en fazla yayımlanan dergi kategorisinde ilk sırada yer almaktadır.

6. 7 yayın ile “Asalet Erten” çeviribilim alanında en çok yayın yapan yazardır.

7. Çeviribilim alanında yayımlanan araştırmalarda en fazla kullanılan dil, “Türkçe”dir. Ulusal dizin olmasından kaynaklı dergilerin büyük çoğunluğu dil olarak Türkçeyi tercih etmektedir.

8. Atıf alan çalışmalarda ilk sırada 6 atıf ile Sündüz ÖZTÜRK KASAR ve Didem TUNA tarafından 2015 yılında *Frankofoni* dergisinde yayımlanan “Yaşam, Yazın Ve Yazın Çevirisi İçin Gösterge Okuma” adlı çalışma yer almıştır.

9. Erişime açık olan 61 araştırmada en fazla geçen anahtar sözcükler; “çeviribilim”, “çeviri” ve “çeviri eğitimi”dir.

KAYNAKÇA

- Alemdağ, S. (2018). "Spor Bilimleri Alanıyla İlgili Bilimsel Dergilerde Yayınlanan Makalelerin İncelenmesi". *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 24-31.
- Aslan, E. (2014). "Türkiye'de Akademik Açık Erişim Dergi Yayıncılığı Ve Çeviribilim Alanındaki Açık Erişim Dergiler". *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik*, 2(1), 144-155.
- Çöpgeven, N. S., ve Fırat, M. (2019). "Uzaktan Eğitimde Algoritmalar: 2007-2019 Sistemik Alanyazın Taraması". *AUAd*, 5(4), 65-91.
- Doğan, G., Anwar, S.M.M. ve Al, U. (2018). "Web of Science'tan Çıkarılan Türkiye Adresli Dergiler Üzerine Bir Araştırma". *Türk Kütüphaneciliği*, 32(4), 312-318.
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M., ve Özkan, E. (2015). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yazılmış Bilimsel Makalelerde Geçen Anahtar Sözcüklere İlişkin Bir İçerik Analizi". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 213-237.
- Gökçen, D., ve Arslan, M. (2019). "Türkçe Eğitimi Araştırmalarına Genel Bir Bakış: Bibliyometri Çalışması". *Journal Of Research In Turkic Languages*. 39-56.
- Şeref, İ. ve Karagöz, B. (2019). "Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Mevlâna Celâleddin Rumî Üzerine Yapılan Araştırmalar". *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (14), 298-313.
- Tekin-Dede, A. (2018). "Matematik Eğitimi Alanındaki Ortaklaşa Argümantasyon Çalışmalarının İncelenmesi". *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 9(3), 636-661.

BATI

EDEBİYATINDA AKIMLAR

editör
OKTAY YİVLİ

HATİCE FIRAT
YASEMİN MUMCU
OKTAY YİVLİ
OĞUZHAN KARABURGU
BERNA AKYÜZ SİZGEN
NİLÜFER İLHAN

ÜMMÜHAN TOPÇU
SEFA YÜCE
HANİFİ ASLAN
METİN AKYÜZ
MEHMET SÜMER
YAKUP ÖZTÜRK

Prof. Dr. Önder Göçgün

TİYATRO DENEN HAYAT SAHNESİ

PROF. DR. ÖNDER GÖÇGÜN

Türk Tasavvuf Şiiri

AÇIKLAMALI VE YORUMLU ÖRNEKLERLE

MODERN TÜRK EDEBİYATI

editör
OKTAY YİVLİ

MUHARREM DAYANÇ
OKTAY YİVLİ
MACİT BALIK
MAHMUT BABACAN
SEVİM ŞERMET

YASEMİN MUMCU
BEDİA KOÇAKOĞLU
NİLÜFER İLHAN
MAKSUT YİĞİTBAŞ
SELAMİ ALAN

